

32001L0110

2002.1.12.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 10/47

A TANÁCS 2001/110/EK IRÁNYELVE
(2001. december 20.)
a mézről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 37. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽²⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az élelmiszerekre vonatkozó bizonyos vertikális irányelvek egyszerűsítése szükséges annak érdekében, hogy az említett irányelvekben kizárólag a termékekre vonatkozóan meghatározott legfontosabb előírásokat vegyék figyelembe, így biztosítva a termékek szabad mozgását a belső piacon, összhangban az Európai Tanács 1992. december 11-i és 12-i edinburghi következtetésével, amelyet az 1993. december 10-i és 11-i brüsszeli következtetésével az Európai Tanács megerősített.
- (2) A mézre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1974. július 22-i 74/409/EGK tanácsi irányelvet ⁽⁴⁾ az a tény indokolta, hogy a nemzeti jogokban a méz meghatározásával a különböző mézfajtákkal és a mézre előírt jellemzőkkel kapcsolatos különbségek esetleg a fogyasztók megtévesztésére alkalmas tisztességtelen versenyt eredményezhetnek, és így a közös piac létrehozására és működésére közvetlen hatást gyakorolhatnak.
- (3) A 74/409/EGK irányelv és későbbi módosításai ennek következtében létrehozták a meghatározásokat, leírták a piacon megfelelő néven megjelentethető különféle méztypusokat, meghatározták az összetétel közös szabályait, valamint a címkézésen szereplő főbb információt, hogy biztosítsák e termékek Közösségen belüli szabad mozgását.
- (4) A szabályok világossá tétele miatt a 74/409/EGK irányelv átdolgozásra szorul annak érdekében, hogy a méz termelésére és forgalomba hozatalára vonatkozó szabályok érthetőbbé váljanak, és az élelmiszerekről szóló általános közösségi jogszabályokkal, különösen a címkézésre, a szennyezőanyagokra és az analízismódszerekre vonatkozó jogszabályokkal összhangba kerüljenek.

(5) A 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽⁵⁾ rögzített általános élelmiszerek címkézésére vonatkozó szabályokat bizonyos feltételekkel alkalmazni kell. A méz minősége és eredete között fennálló szoros összefüggés tekintetében elengedhetetlen az erre vonatkozó információ teljes körű feltüntetése, hogy a fogyasztót a termék minőségével kapcsolatban ne vezessék félre. A méz földrajzi jellemzőire vonatkozó sajátos fogyasztói érdekek és az ezzel kapcsolatos teljes átláthatóság szükségessé teszi, hogy a címkén feltüntessék azt a származási országot, ahol a mézet begyűjtötték.

(6) A mézből nem vonható ki a pollen vagy a méz egyéb összetevője, kivéve ha ez szerves vagy szervetlen idegen anyag eltávolítása során elkerülhetetlen. Ezen eljárás szűrővel végezhető el. Ha a szűrés eredményeképpen jelentős mennyiségű pollen távozik, erről a fogyasztót – a címkén feltüntetett megfelelő jelzéssel – pontosan tájékoztatni kell.

(7) A mézhez – amelynek elnevezése utalást tartalmaz a virág- vagy növényi, illetve a regionális, területi vagy domborzati eredetre vagy a különleges minőségi ismérvekre – pollenszűrt mézet nem lehet adni. A piaci átláthatóság javítása érdekében a pollenszűrt és az ipari mézeket kötelező címkével ellátni minden nagybani piacon kötött ügylet esetén.

(8) Ahogy azt az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett, az európai méhészetéről szóló, 1994. június 24-i bizottsági közlemény hangsúlyozta, a Bizottság elemzési módszereket vezethet be, annak érdekében, hogy a Közösségben forgalomba hozott valamennyi méz összetételi jellemzőire és további sajátosságaira vonatkozó szabályokat biztosítsa.

(9) Kíváncos volna figyelembe venni a méz új szabványkódexének megalkotása érdekében kifejtett munkát is, amely kódex a szükséges mértékben igazodik a Közösség különleges követelményeivel.

(10) A Szerződés 5. cikkében rögzített szubszidiaritás és arányosság elvével összhangban azt a célt, hogy az érintett termékekre közös meghatározásokat és szabályokat állapítsanak meg, továbbá hogy a rendelkezések összhangba kerüljenek az élelmiszerekre vonatkozó általános közösségi jogszabályokkal, a tagállamok nem tudják kielégítő módon megvalósítani, így erre – ezen irányelv jellemzőjénél fogva – közösségi szinten több lehetőség van. Ezen irányelv kizárólag azon kérdésekre terjed ki, amelyek szabályozása az említett cél elérése érdekében szükséges.

⁽¹⁾ HL C 231., 1996.8.9., 10. o.

⁽²⁾ HL C 279., 1999.10.1., 91. o.

⁽³⁾ HL C 56., 1997.2.24., 20. o.

⁽⁴⁾ HL L 221., 1974.8.12., 10. o. A legutóbb az 1985-ös spanyol és portugál csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.

⁽⁵⁾ HL L 109., 2000.5.6., 29. o.

- (11) Az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskör gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽¹⁾ összhangban kell elfogadni.
- (12) A szabad mozgás területén újabb akadályok létesítésének elkerülése érdekében a tagállamok kötelesek tartózkodni attól, hogy a szóban forgó termékekre olyan nemzeti rendelkezéseket fogadjanak el, amelyeket ezen irányelvben nem szabályoztak.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Ezt az irányelvet az I. mellékletben meghatározott termékekre kell alkalmazni. E termékeknek meg kell felelniük a II. mellékletben meghatározott követelményeknek.

2. cikk

A 2000/13/EK irányelvet az I. mellékletben meghatározott termékekre kell alkalmazni – az alábbi feltételekkel:

1. A „méz” kifejezést kizárólag az I. melléklet 1. pontjában meghatározott termékekre lehet alkalmazni, és a kereskedelemben e termék megnevezésére lehet használni.
2. Az I. melléklet 2. és 3. pontjában említett termékneveket kizárólag az ott meghatározott termékekre alkalmazzák, és azokat a kereskedelemben e termékek megnevezésére használják. E nevek helyett az egyszerű „mé”, terméknev is használható – a pollenszűrt méz, a lépes méz, a darabos vagy lépet tartalmazó méz, valamint az ipari méz, kivételével.

Azonban

- a) az ipari méz esetében a „kizárólag főzés céljára” feliratot a címkén közvetlenül a terméknev mellett kell feltüntetni;
- b) a terméknev – a pollenszűrt méz és az ipari méz kivételével – a következőkre utaló információval egészíthető ki:
 - virág- vagy növényi eredet, ha a termék egészben vagy jelentős részben a megjelölt forrásból származik, és rendelkezik a forrás érzékszervi, fizikai-kémiai és mikroszkopikus jellemzőivel,
 - regionális, területi vagy domborzati eredet, ha a termék teljes egészében a megjelölt forrásból származik,
 - különleges minőségi kritériumok.
3. Amennyiben az ipari mézet összetett élelmiszer alkotóelemként használták fel, az összetett élelmiszer terméknevében az „ipari méz” helyett a „méz” kifejezést lehet használni. Az összetevők listáján ugyanakkor az I. melléklet 3. pontjában említett kifejezést használják.
4. a) Azon származási országot vagy országokat, ahol a mézet begyűjtötték, jelzik a címkén.

Azonban ha a méz egynél több tagállamból vagy harmadik országból származik, a jelzés helyébe az alábbi megjelölések valamelyike léphet:

- „EK-országokból származó mézkeverék”,
- „EK-n kívüli országokból származó mézkeverék”,
- „EK-országokból és EK-n kívüli országokból származó mézkeverék”.

- b) A 2000/13/EK irányelv és különösen annak 13., 14., 16. és 17. cikke alkalmazásában az a) pont szerint feltüntetendő jellemzők az említett irányelv 3. cikke értelmében jelzésnek minősülnek.

3. cikk

A pollenszűrt és az ipari méz esetében az ömlesztett szállítótartályokon, csomagokon és kereskedelmi okmányokon egyértelműen jelzik a teljes terméknevet – az I. melléklet 2. b) viii. pontjában és 3. pontjában foglaltak szerint.

4. cikk

A Bizottság módszereket határozhat meg, amelyek segítségével lehetővé válik annak vizsgálata, hogy a méz megfelel-e ezen irányelv rendelkezéseinek. E módszereket a 7. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárással összhangban fogadják el. E módszerek elfogadásáig a tagállamok – amikor csak lehetséges – nemzetközileg elfogadott, megalapozott módszerekkel [mint pl. a Codex Alimentarius (Élelmiszerkönyv) által jóváhagyott módszerek] megvizsgálják ezen irányelv rendelkezéseinek betartását.

5. cikk

Az I. mellékletben meghatározott termékekre vonatkozóan a tagállamok nem hozhatnak az ezen irányelvben el nem rendelt nemzeti rendelkezéseket.

6. cikk

A 7. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárás szerint kell elfogadni az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket az alábbi ügyekkel kapcsolatban:

- ezen irányelv összhangba hozása az élelmiszerekről szóló általános közösségi jogszabályokkal,
- a technikai fejlődésnek megfelelő kiigazítások.

7. cikk

(1) A Bizottság munkáját a 69/414/EGK határozat ⁽²⁾ 1. cikkében létrehozott Élelmiszerügyi Állandó Bizottság (a továbbiakban: „bizottság”) segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetében az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét alkalmazzák.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikk (6) bekezdésében említett időszak három hónap.

(3) A bizottság eljárási szabályzatát maga fogadja el.

⁽¹⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

⁽²⁾ HL L 291., 1969.11.19., 9. o.

8. cikk

A 74/409/EGK irányelv 2003. augusztus 1-jétől kezdődően hatályát veszti.

A hatályát veszített irányelvre történő hivatkozások az ezen irányelvre történő hivatkozásnak minősülnek.

9. cikk

A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2003. augusztus 1-jéig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Az intézkedéseket úgy alkalmazzák, hogy azok:

- 2003. augusztus 1-jei hatállyal engedélyezzék az I. mellékletben meghatározott termékek kereskedelmét, amennyiben e termékek az ezen irányelvben rögzített meghatározásoknak és szabályoknak megfelelnek,
- 2004. augusztus 1-jei hatállyal megtiltsák azon termékek kereskedelmét, amelyek nem felelnek meg az ezen irányelvben foglaltaknak.

Mindazonáltal az ezen irányelvnek meg nem felelő, ugyanakkor 2004. augusztus 1-je előtt a 74/409/EGK irányelvnek megfelelően címkézett termékek forgalomba hozatala a készletek kimerüléséig engedélyezett.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

10. cikk

Ez az irányelv az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő 20. napon lép hatályba.

11. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2001. december 20-án.

a Tanács részéről

az elnök

C. PICQUÉ

I. MELLÉKLET

NEVEK, TERMÉKLEÍRÁSOK ÉS MEGHATÁROZÁSOK

1. A méz az *Apis mellifera* méhek által növényi nektárból vagy élő növényi részek nedvéből, illetőleg növényi nedveket szívó rovarok élő növényi részeken kiválasztott anyagából előállított természetes édes anyag, amelyet a méhek begyűjtenek, saját különleges anyagaik hozzáadásával átalakítanak, raktároznak, dehidratálnak és lépekben érlelnek.
2. A főbb mézfajták a következők:
 - a) eredet szerint:
 - i. virágméz vagy nektárméz
növényi nektárból nyert méz;
 - ii. harmatméz
főképpen a növényi nedveket szívó rovarok (*Hemiptera*) élő növényi részeken kiválasztott anyagából vagy élő növényi részek nedvéből nyert méz;
 - b) az előállítás és/vagy kiszerelés módja szerint:
 - iii. lépes méz
a méhek által újonnan épített, még lakatlan lépek sejtjeiben vagy kizárólag méhviaszból készített vékony lépalaplapokban tárolt és lezárt egész lépben vagy lépészekben értékesített méz;
 - iv. darabos méz vagy lépet tartalmazó méz
egy vagy több lépdarabot tartalmazó méz;
 - v. lecsapolt méz
felfedett lakatlan lépek lecsapolásával nyert méz;
 - vi. kivont méz
felfedett lakatlan lépek centrifugálásával nyert méz;
 - vii. sajtolat méz
lakatlan lépek sajtolásával, 45 °C-ot meg nem haladó mérsékelt hő alkalmazásával vagy anélkül nyert méz;
 - viii. pollenszűrt méz
idegen szerves vagy szervesetlen anyag olyan jelentős eltávolításával nyert méz, amely polleneltávolítást is eredményez.
3. Ipari méz
Olyan méz, amely a) ipari felhasználásra vagy egyéb feldolgozásra kerülő élelmiszerek összetevőjeként történő felhasználásra alkalmas, és b):
 - idegen íze vagy illata van, vagy
 - erjedése megkezdődött, vagy már megerjedt, illetőleg
 - túlmelegítették.

II. MELLÉKLET

A MÉZ ÖSSZETÉTELÉRE VONATKOZÓ ISMÉRVEK

A méz elsődlegesen különféle cukrokból, túlnyomórészt fruktózból és glükózból, valamint egyéb anyagokból (mint pl. szerves savakból, enzimekből és a begyűjtött mézből kivont szilárd részecskékből) áll. A méz színe a csaknem színtelentől a sötétbarnáig terjed. A méz állaga folyékony, sűrűn folyó vagy részben, illetve egészen kristályos is lehet. A méz ízében és aromájában tapasztalható eltéréseket a különböző növényi eredetre lehet visszavezetni.

Mézként történő piaci forgalmazása és emberi fogyasztás céljára készült termékekben történő felhasználása esetén a mézhez más élelmiszer-összetevőt (ideértve az élelmiszer adalékanyagokat is), valamint mézen kívüli egyéb hozzáadott anyagot nem lehet adni. A méznek – amennyire lehetséges – az összetételétől idegen szerves vagy szervetlen anyagoktól mentesnek kell maradnia. Az I. melléklet 3. pontjában foglaltak kivételével a méznek nem lehet idegen íze vagy illata, nem kezdődhetett meg erjedése, nem lehet mesterségesen megváltozott savtartalma, továbbá nem lehet túl olyan fokú melegítésen, amelynek következtében a természetes enzimek elpusztulnak vagy jelentős mértékben semlegesítődnének.

Az I. melléklet 2. b) viii. pontjának sérelme nélkül sem a pollent, sem a méz egyetlen alkotóelemét sem lehet kivonni a mézből, kivéve ha ez az idegen szerves vagy szervetlen anyag eltávolításakor elkerülhetetlen.

Amikor a méz mézként a piacra kerül, illetőleg amikor emberi fogyasztás céljára készült termékekben kerül felhasználásra, a méznek az alábbi összetételi ismérveknek kell megfelelnie:

1. Cukortartalom:

1.1. Fruktóz- és glükóztartalom (a kettő együttesen)

– virágméz	legalább 60 g/100 g
– harmatméz, harmatméz és virágméz keveréke	legalább 45 g/100 g

1.2. Szacharóztartalom

– általában	legfeljebb 5 g/100 g
– fehérakác (<i>Robinia pseudoacacia</i>), lucerna (<i>Medicago sativa</i>), Menzies Banksia (<i>Banksia menziesii</i>), francia lonc (<i>Hedysarum</i>), vörös kacsukfa (<i>Eucalyptuscamadulensis</i>), leatherwood/bőrfa/ <i>(Eucryphia lucida</i> , <i>Eucryphia milliganii</i>), citromfélék	legfeljebb 10 g/100 g
– levendula (<i>Lavandula</i> spp.), borágófű (<i>Borago officinalis</i>)	legfeljebb 15 g/100 g

2. Nedvességtartalom

– általában	legfeljebb 20 %
– hanga (<i>Calluna</i>) az ipari mézben általában	legfeljebb 23 %
– ipari méz hangából (<i>Calluna</i>)	legfeljebb 25 %

3. Vízben nem oldódó anyagok tartalma

– általában	legfeljebb 0,1 g/100 g
– sajtolt méz	legfeljebb 0,5 g/100 g

4. Áramvezető képesség

– az alábbiakban fel nem sorolt mézek, valamint e mézek keverékei	legfeljebb 0,8 mS/cm
– harmatméz és gesztenyeméz, valamint ezek keverékei kivéve az alábbiakban felsoroltakat	legfeljebb 0,8 mS/cm
– kivételek: eperfa (<i>Arbutus unedo</i>), erika (<i>Erica</i>) eukaliptusz, citrusfa (<i>Tilia</i> spp.), hanga (<i>Calluna vulgaris</i>), manuka vagy jelly bush/ zselébokor/ <i>(Leptospermum)</i> , teafa (<i>Melaleuca</i> spp.)	

5. Szabad sav

– általában	legfeljebb 50 milliekvivalenssel egyenértékű sav 1 000 grammonként
– ipari méz	legfeljebb 80 milliekvivalenssel egyenértékű sav 1 000 grammonként

6. Diasztáztevékenység és hidroxi-metil-korpa- (HMF-) tartalom a feldolgozást és keverést követően

a)	Diasztáz-tevékenység (Schade-skála)	
	– általában, az ipari méz kivételével	legalább 8
	– alacsony természetes enzimtartalmú mézek (pl. citrusméz) és legfeljebb 15 mg/kg HMF-tartalmú mézek	legalább 3
b)	HMF	
	– általában, az ipari méz kivételével	legfeljebb 40 mg/kg (az a) pont második francia bekezdésének rendelkezéseitől függően)
	– trópusi éghajlatú területről származó, igazolt eredetű mézek és ezek keverékei	legfeljebb 80 mg/kg
-